ePublishing
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Τόμ. 8, Αρ. 2Α (2015)

Καινοτομία & Έρευνα στην Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση & στις Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνίας

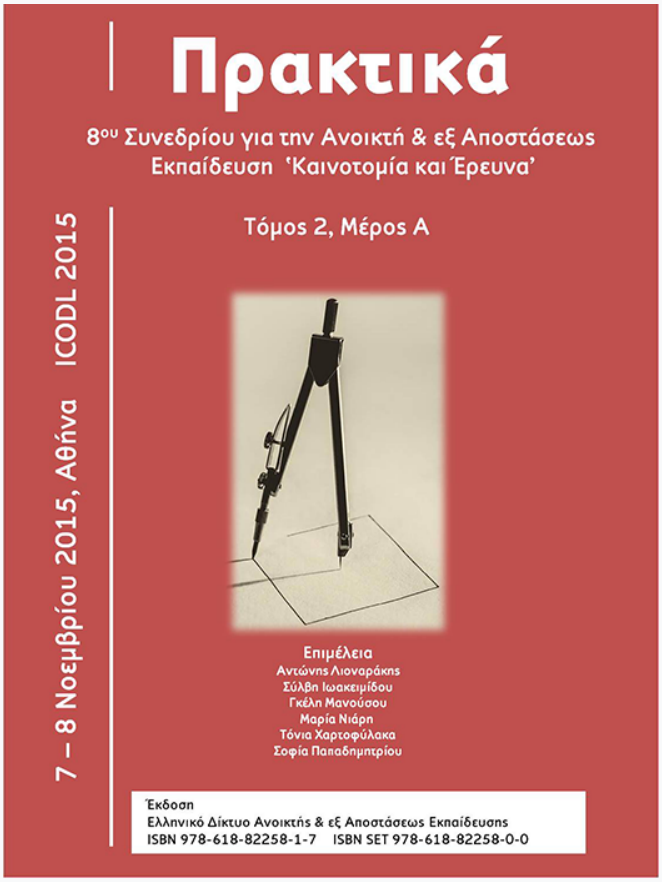

Προπτυχιακά μαθήματα για τον ελληνικό χορό στο Ε.Α.Π. και το Δ.Π.Θ. Ο ρόλος της παρακίνησης

Δημήτριος Γουλιμάρης, Ευάγγελος Μπεμπέτσος

doi: 10.12681/icodl.30

https://epublishing.ekt.gr | **e-Εκδότης:** ΕΚΤ | **Πρόσβαση:** 16/01/2026 07:05:05

Προπτυχιακά μαθήματα για τον ελληνικό χορό στο Ε.Α.Π. και το Δ.Π.Θ. Ο ρόλος της παρακίνησης.

Undergraduate courses on Greek dance at H.O.U. and D.U.Th. The role of motivation.

Δημήτριος Γουλιμάρης
Σ.Ε.Φ.Α.Α., Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Αναπληρωτής Καθηγητής
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ΣΕΠ
dgoulima@phyed.duth.gr

Ευάγγελος Μπεμπέτσος
Σ.Ε.Φ.Α.Α., Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Αναπληρωτής Καθηγητής
empempet@phyed.duth.gr

Abstract
Using as a framework the theory of self-determination the aim of the study was to evaluate student's motivation and how it differentiated from their participation in two different undergraduate educational programs for Greek dance. The sample of the research was 227 students. 98 participated in the course of "Arts II: Overview of Greek Music and Dance" of the Hellenic Open University (H.O.U.) and 129 were students of the Faculty of Physical Education and Sports Sciences of Democritus University of Thrace (D.U.Th.). The questionnaire of "Situational Motivation Scale" (SIMS) (Guay et al., 2000) as modified for the Greek population (Papaioannou et al., 2007) was used. The questionnaire includes four factors: intrinsic motivation, identified regulation, external regulation, and amotivation. The results show high values for intrinsic motivation and identified regulation. In middle levels ranging external regulation and low values shows the amotivation. Differences presented between students of the two universities on the intrinsic motivation and identified regulation, with the H.O.U. students show higher values, as well as to external regulation, the D.U.TH. students show higher values. No differences were found for amotivation. In conclusion, the different educational methodology, the curriculum and the age of students are factors which can be attributed the differences on motivation for their studies. The findings allow a better understanding of the motivation process

Key-words: *distance education, motivation, Greek dance.*

Περίληψη
Χρησιμοποιώντας ως πλαίσιο την θεωρία του αυτοκαθορισμού ο σκοπός της έρευνας ήταν η διερεύνηση της παρακίνησης των φοιτητών και πως αυτή διαφοροποιείται από την συμμετοχή τους σε δυο διαφορετικά προπτυχιακά εκπαιδευτικά προγράμματα για τον ελληνικό χορό. Στην έρευνα συμμετείχαν 227 φοιτητές. Από αυτούς οι 98 παρακολουθούσαν την Θ.Ε. «Τέχνες ΙΙ: Επισκόπηση Ελληνικής Μουσικής Χορού» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.) και οι 129 ήταν φοιτητές της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Δημοκρίτειου Πανεπιστήμιου Θράκης (Δ.Π.Θ.). Για το σκοπό της έρευνας χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο "Situational Motivation Scale" (SIMS) (Guay et al., 2000) όπως τροποποιήθηκε για τον ελληνικό πληθυσμό (Papaioannou et al., 2007) το οποίο περιλαμβάνει τέσσερις παράγοντες: εσωτερική παρακίνηση, αναγνωρίσιμη ρύθμιση,

εξωτερική παρακίνηση, και έλλειψη παρακίνησης. Από τα αποτελέσματα προκύπτουν υψηλές τιμές για την αναγνωρίσιμη ρύθμιση και την εσωτερική παρακίνηση. Σε μεσαία επίπεδα κυμαίνεται η εξωτερική παρακίνηση και χαμηλή τιμή παρουσιάζει η έλλειψη παρακίνησης. Διαφορές παρουσιάζονται μεταξύ των φοιτητών των δυο πανεπιστημίων ως προς την εσωτερική παρακίνηση και την αναγνωρίσιμη ρύθμιση, με τους φοιτητές του Ε.Α.Π. να παρουσιάζουν υψηλότερες τιμές, καθώς και ως προς την εξωτερική παρακίνηση, με τους φοιτητές του Δ.Π.Θ. να παρουσιάζουν υψηλότερες τιμές. Δεν διαπιστώθηκαν διαφορές ως προς την έλλειψη παρακίνησης. Συμπερασματικά, η διαφορετική εκπαιδευτική μεθοδολογία, το περιεχόμενο των μαθημάτων και η ηλικία των φοιτητών αποτελούν παράγοντες στους οποίους μπορούν να αποδοθούν οι διαφορές της παρακίνησης για τις σπουδές τους. Τα ευρήματα της μελέτης επιτρέπουν την καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας κινήτρων.

Λέξεις κλειδιά: *εξ αποστάσεως εκπαίδευση, παρακίνηση, ελληνικός χορός.*

Εισαγωγή

Η γενική αντίληψη περί διάκρισης επιστήμης και τέχνης σε συνδυασμό με τον πρόσκαιρο χαρακτήρα του χορού και την δυσκολία αποτύπωσης του είχαν ως αποτέλεσμα να καθυστερήσει η επιστημονική μελέτη του (Δήμας, Τυροβολά & Κουτσούμπα, 2010; Goulimaris, Koutsouba & Giosos, 2008). Ακόμη και σήμερα κάποιος που επιθυμεί να παρακολουθήσει στην Ελλάδα ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών για το χορό πανεπιστημιακού επιπέδου δεν έχει αυτή τη δυνατότητα. Σοβαρή εξέλιξη για την ένταξη του χορού ως ανεξάρτητο γνωστικό αντικείμενο στην ανώτατη εκπαίδευση είναι η εισαγωγή της ειδικότητας παραδοσιακών χορών, για πρώτη φορά το 1978-79, στο πρόγραμμα σπουδών της Ε.Α.Σ.Α. και η ανωτατοποίηση των Τμημάτων Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού στα οποία ο ελληνικός χορός αποτελεί ξεχωριστό γνωστικό αντικείμενο (Σερμπέζης, 1995).

Σύμφωνα με το πρόσφατο πρόγραμμα σπουδών της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α.) του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.) οι φοιτητές που εισάγονται στην σχολή στο βασικό κύκλο σπουδών τους, κατά την διάρκεια των δυο πρώτων ετών, παρακολουθούν μαθήματα ελληνικού χορού, τα οποία στην συνέχεια μπορούν να τους οδηγήσουν στην αντίστοιχη ειδίκευση. Το περιεχόμενο των μαθημάτων σε μεγάλο βαθμό είναι προσανατολισμένο στην πρακτική εξάσκηση των φοιτητών.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) είναι το πρώτο και μοναδικό εκπαιδευτικό ίδρυμα στην Ελλάδα που παρέχει μάθημα με αντικείμενο το ελληνικό χορό, αξιοποιώντας την εξ αποστάσεως μέθοδο εκπαίδευσης. Την Θεματική Ενότητα «Τέχνες ΙΙ: Επισκόπηση Ελληνικής Μουσικής και Χορού» (ΕΠΛ 40) μπορούν να την παρακολουθήσουν οι τεταρτοετείς φοιτητές του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών "Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό". Το μάθημα είναι επιλεγόμενο. Το περιεχόμενο του αφορά την ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων για τον ελληνικό χορό και τη μουσική και όχι την απόκτηση κινητικών δεξιοτήτων.

Μια σειρά από έρευνες εξέτασαν διάφορες πτυχές της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας στα πλαίσια του Ε.Α.Π. Μελετήθηκε ο τρόπος που οι φοιτητές αξιολογούν το περιεχόμενο σπουδών, οι υποστηρικτικές υπηρεσίες που τους παρέχονται, οι καθηγητές και το διδακτικό υλικό καθώς και η πρόθεση συμμετοχής των φοιτητών σε μεταπτυχιακούς κύκλους σπουδών (Goulimaris, 2011; Melita,

Goulimaris & Stoupakis, 2005; Bebetsos & Goulimaris, 2014). Εξετάστηκαν οι απόψεις των φοιτητών για τον ρόλο και την αποστολή των καθηγητών του Ε.Α.Π., η σημασία των σχέσεων φοιτητών καθηγητών, η συναισθηματική και παιδαγωγική υποστήριξη των εκπαιδευόμενων (Anastasiadis, & Karvounis, 2010) και ο ρόλος της επικοινωνίας μεταξύ καθηγητή και φοιτητών με τις διάφορες διαστάσεις της (Iliadou & Anastasiadis, 2010).

Το θεωρητικό πλαίσιο

Τα τελευταία χρόνια οι ερευνητές έχουν αναδείξει την έννοια της παρακίνησης ως ιδιαίτερο αντικείμενο μελέτης στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η μελέτη των κινήτρων βοηθά να κατανοήσουμε πόσο ελκυστική είναι η εκπαιδευτική διαδικασία και τα μαθήματα. Σύμφωνα με πολλές θεωρίες η παρακίνηση των ατόμων δεν διαφέρει μόνο ως προς το μέγεθος παρακίνησης αλλά και ως προς την κατεύθυνση και το είδος της. Για την έννοια της παρακίνησης έχουν δοθεί διάφοροι ορισμοί.

Σύμφωνα με τον Hoy και Miskel (1982) η επίτευξη προσωπικών στόχων μέσω ενός συνδυασμού αναγκών, τάσεων, δυνάμεων και ορμών που οδηγούν το άτομο να εκδηλώσει και να συντηρήσει μια εθελοντική δραστηριότητα ορίζεται ως παρακίνηση. Οι Harrison, Blakemore, Buck και Pellet (1996) συσχετίζουν την παρακίνηση με την θέληση κάποιου για ικανοποίηση των αναγκών του, την εκπλήρωση των στόχων του ή το ξεπέρασμα του εαυτού του ή κάποιου άλλου. Η τάση ενός ατόμου να προσπαθήσει να ικανοποιήσει προσωπικές του ανάγκες και να πετύχει στόχους συνιστά την έννοια της παρακίνησης για τον Robbins (1998). Για τον Δογάνη (1990) η παρακίνηση περιλαμβάνει δυνάμεις που δρουν εξωτερικά ή εσωτερικά και προκαλούν την συμπεριφορά του ατόμου. Η συμπεριφορά μπορεί να επηρεάζεται από την παρακίνηση αλλά είναι κάτι διαφορετικό από αυτήν. Η παρακίνηση υπάρχει όσο το άτομο τείνει να εκπληρώσει τις ανάγκες του και σταματά μόλις ικανοποιηθεί μια ανάγκη του.

Το θεωρητικό πλαίσιο για την μελέτη της παρακίνησης δηλαδή την μελέτη των λόγων-κινήτρων που οδηγούν στην συμμετοχή σε μια δραστηριότητα, προσφέρεται από την θεωρία του αυτό-καθορισμού. Τα κίνητρα διακρίνονται σε εσωτερικά, εξωτερικά και έλλειψη κινήτρων (Deci, & Ryan, 2000; 2004). Τα άτομα που συμμετέχουν σε μια δραστηριότητα διαφοροποιούνται ως προς το επίπεδο αυτοκαθορισμού τους. Στο υψηλότερο επίπεδο αυτοκαθορισμού είναι η εσωτερική παρακίνηση και στο χαμηλότερο η έλλειψη παρακίνησης (Deci, & Ryan, 1985; 1991). Ενδιάμεσα τοποθετείται η εξωτερική παρακίνηση.

Η εσωτερική παρακίνηση σχετίζεται με την ευχαρίστηση και την ικανοποίηση που νιώθει το άτομο από την συμμετοχή του σε μια δραστηριότητα (Deci, & Ryan, 1985; Ryan, 1982). Εσωτερικά παρακινούμενο είναι ένα άτομο όταν ασχολείται με μια δραστηριότητα επειδή τον ευχαριστεί.

Η εξωτερική παρακίνηση σχετίζεται με την εξωτερική αμοιβή, την επίτευξη ενός αποτελέσματος ή το εξωτερικό αντάλλαγμα που θα λάβει το άτομο από την συμμετοχή του σε μια δραστηριότητα (Deci, & Ryan, 1985). Τέτοιο μπορεί να είναι μια αμοιβή, η βαθμολογία, το έπαθλο, κ.τ.λ.

Η αναγνωρίσιμη ρύθμιση σχετίζεται με την αναγνώριση από το άτομο της σημαντικότητα, της αξίας και των ωφελημάτων που αποκομίζει από την συμμετοχή του σε μια δραστηριότητα χωρίς ωστόσο να αντλεί απόλαυση και ευχαρίστηση από αυτή (Deci & Ryan, 1985). Είναι ένα άλλο είδος εξωτερικής παρακίνησης που τοποθετείται αρκετά υψηλά στην κλίμακα αυτό-καθορισμού.

Η έλλειψη παρακίνησης σχετίζεται με συμπεριφορές ατόμων που δεν έχουν την διάθεση να συμμετέχουν σε μια δραστηριότητα και έτσι δεν παρακινούνται ούτε εσωτερικά ούτε εξωτερικά (Deci, & Ryan, 1985). Βρίσκεται στα πιο χαμηλό σημείο της κλίμακας αυτό-καθορισμού.
Ως παρακινητικοί παράγοντες που συμβάλλουν σε υψηλή απόδοση θεωρείται η εσωτερική παρακίνηση και η αναγνωρίσιμη ρύθμιση οι οποίες πρέπει να βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα (Παπαϊωάννου, Θεοδωράκης & Γούδας, 2003). Αποτελέσματα ερευνών συνδέουν τα εσωτερικά κίνητρα και την αναγνωρίσιμη ρύθμιση με ευχαρίστηση από το μάθημα, με αυξημένη πρόθεση συμμετοχής σε αυτό και με θετικά μαθησιακά αποτελέσματα ενώ τα εξωτερικά κίνητρα και την έλλειψη κινήτρων με αρνητικά (Hagger, Chatzisarantis, Culverhouse, & Biddle, 2003; Κολοβελώνης & Δημητρίου, 2007; Standage, Duda, & Ntoumanis, 2005).
Ο σκοπός της έρευνας ήταν η διερεύνηση της παρακίνησης των φοιτητών και πως αυτή διαφοροποιείται από την συμμετοχή τους σε δυο διαφορετικά προπτυχιακά εκπαιδευτικά προγράμματα για τον ελληνικό χορό.

Μέθοδος

Συμμετέχοντες

Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά 227 φοιτητές. Οι 98 παρακολουθούσαν την Θ.Ε. «Τέχνες ΙΙ: Επισκόπηση Ελληνικής Μουσικής Χορού», του προγράμματος «Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό», του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.) και οι 129 παρακολουθούσαν μαθήματα ελληνικών χορών του βασικού κύκλου σπουδών, της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α.), του Δημοκρίτειου Πανεπιστήμιου Θράκης (Δ.Π.Θ.). Από το σύνολο των φοιτητών οι 92 ήταν άνδρες (40,5%) και οι 135 γυναίκες (59,5%) με ηλικία από 19 έως 61 ετών.

Όργανο μέτρησης

Για την διεξαγωγή της έρευνας χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα “Situational Motivation Scale” (SIMS) (Guay et al., 2000) όπως προσαρμόστηκε για τον ελληνικό πληθυσμό από τους Papaioannou και συν., (2007). Η κλίμακα αποτελείται από δεκαέξι ερωτήσεις και απαρτίζεται από τέσσερις υποκλίμακες. Μετά το γενικό πρόθεμα «Γιατί ασχολήθηκες με τις δραστηριότητες που κάνατε …στη σημερινή συμβουλευτική συνάντηση (για τους φοιτητές του Ε.Α.Π.) ή …στο σημερινό μάθημα ελληνικών χορών (για τους φοιτητές του Δ.Π.Θ.);» οι φοιτητές καλούνταν να απαντήσουν στις υποκλίμακες: α) εσωτερικής παρακίνησης με 4 ερωτήσεις π.χ. «Γιατί πιστεύω ότι είναι ευχάριστες», β) της αναγνωρίσιμης ρύθμισης με 4 ερωτήσεις π.χ. «Το κάνω για το δικό μου καλό», γ) της εξωτερικής παρακίνησης με 4 ερωτήσεις π.χ. «Γιατί νιώθω ότι πρέπει να τις κάνω», και δ) της έλλειψης παρακίνησης με 4 ερωτήσεις π.χ. «Δεν ξέρω. Δεν βλέπω τι μου παρέχουν αυτές οι δραστηριότητες». Οι μαθητές απαντούσαν σε επταβάθμια κλίμακα Likert από το «διαφωνώ απόλυτα» μέχρι το «συμφωνώ απόλυτα».

Συλλογή δεδομένων

Η μέθοδος του self-completed ερωτηματολογίου επιλέχθηκε για τη διερεύνηση των απόψεων των φοιτητών. Τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν στους χώρους διεξαγωγής της 5ης Ομαδικής Συμβουλευτικής Συνάντησης για τους φοιτητές του Ε.Α.Π. και στο τελευταίο μάθημα του εξαμήνου για τους φοιτητές του Δ.Π.Θ. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων διάρκεσε περίπου 10 λεπτά. Πριν τη συμπλήρωση του εξηγήθηκε στους φοιτητές ο σκοπός της έρευνας, ότι δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις, ότι τα ερωτηματολόγια είναι ανώνυμα, ότι τα στοιχεία

που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι μόνο για σκοπούς έρευνας και ότι οι απαντήσεις πρέπει να είναι ειλικρινείς.

Στατιστικές αναλύσεις

Χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία περιγραφικής στατιστικής. Πραγματοποιήθηκε διερευνητική παραγοντική ανάλυση για να εξεταστεί η δομική εγκυρότητα του ερωτηματολογίου. Η εσωτερική συνοχή του ερωτηματολογίου ελέγχθηκε με τον υπολογισμό του συντελεστή α του Cronbach. Πραγματοποιήθηκαν t-tests για να διαπιστωθούν οι διαφορές μεταξύ των φοιτητών των δυο πανεπιστημίων ως προς την παρακίνηση.

Αποτελέσματα

Περιγραφική στατιστική

Τα αποτελέσματα δείχνουν υψηλό επίπεδο αναγνωρίσιμης ρύθμισης (Μ.Ο. = 6.0, Τ.Α. = .70) και εσωτερικής παρακίνησης (Μ.Ο. = 5.7, Τ.Α. = .68). Χαμηλή βρέθηκε η έλλειψη παρακίνησης (Μ.Ο. = 2.6, Τ.Α. = .60). Η τιμή της εξωτερικής παρακίνησης κινήθηκε σε μεσαία επίπεδα (Μ.Ο. = 4.2, Τ.Α. = 1.0). Οι μέσοι όροι και η τυπική απόκλιση παρουσιάζονται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1. Μέσοι όροι, τυπική απόκλιση και αξιοπιστία.

Υποκλίμακες	*Μ.Ο*	*Τ.Α.*	*Cronbach's a*
Εσωτερική παρακίνηση	5.7	.68	.90
Αναγνωρίσιμη ρύθμιση	6.0	.70	.79
Εξωτερική παρακίνηση	4.2	1.0	.86
Έλλειψη παρακίνησης	2.6	.60	.84

Παραγοντική ανάλυση

Για να εξεταστεί η δομική εγκυρότητα του ερωτηματολογίου SIMS πραγματοποιήθηκε διερευνητική παραγοντική ανάλυση. Από τα αποτελέσματα προέκυψαν τέσσερις παράγοντες με ιδιοτιμή μεγαλύτερη από 1 και συνολική διακύμανση 79.6%. Οι τέσσερις υποκλίμακες του ερωτηματολογίου είναι: η εσωτερική παρακίνηση (.70 - .85), η αναγνωρίσιμη ρύθμιση (.72 - .89), η εξωτερική παρακίνηση (.78 - .90) και η έλλειψη παρακίνησης (.73 - .91).

Για να εξεταστεί η συνοχή των ερωτήσεων, που συνθέτουν τις 4 υποκλίμακες πραγματοποιήθηκε ανάλυση αξιοπιστίας. Το test αξιοπιστίας στηρίχθηκε στον υπολογισμό a του Cronbach. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι όλες οι υποκλίμακες παρουσιάζουν ικανοποιητικά επίπεδα εσωτερικής συνοχής με τιμές μεγαλύτερες του .70 (πίνακας 1).

Διαφορές ως προς την παρακίνηση

Για να διαπιστωθούν οι διαφορές μεταξύ των φοιτητών των δυο πανεπιστημίων ως προς την παρακίνηση πραγματοποιήθηκαν t-tests για ανεξάρτητα δείγματα.

Τα αποτελέσματα δείχνουν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των φοιτητών των δυο πανεπιστημίων ως προς την εσωτερική παρακίνηση ($t_{(225)}=5.9$ $p < .01$) και την αναγνωρίσιμη ρύθμιση ($t_{(225)}=6.2$ $p < .01$), με τους φοιτητές του Ε.Α.Π. να παρουσιάζουν υψηλότερες τιμές έναντι των φοιτητών του Δ.Π.Θ. Διαφορά βρέθηκε ως προς την εξωτερική παρακίνηση ($t_{(225)}=2.3$ $p < .05$), με τους φοιτητές του Δ.Π.Θ. να παρουσιάζουν υψηλότερες τιμές έναντι των φοιτητών του Ε.Α.Π. Δεν διαπιστώθηκαν διαφορές ως προς την έλλειψη παρακίνησης ($t_{(225)}=.58$ $p > .05$) (πίνακας 2).

Πίνακας 2. Διαφορές φοιτητών ως προς την παρακίνηση

Υποκλίμακες	Ε.Α.Π.		Δ.Π.Θ.			
	Μ.Ο.	Τ.Α.	Μ.Ο.	Τ.Α.	t	p
Εσωτερική παρακίνηση	6.1	.57	5.5	.80	5.9	.00**
Αναγνωρίσιμη ρύθμιση	6.4	.64	5.8	.78	6.2	.00**
Εξωτερική παρακίνηση	4.0	1.1	4.3	.85	2.3	.03*
Έλλειψη παρακίνησης	2.6	.74	2.5	.47	.58	.55

**p<.01, *p<.05

Συζήτηση

Τα αποτελέσματα της παραγοντικής ανάλυσης επιβεβαιώνουν την δομική εγκυρότητα του ερωτηματολογίου SIMS τόσο για την εκπαίδευση με τη χρήση της εξ αποστάσεως μεθοδολογία όσο και για τον κλασική εκπαιδευτική μεθοδολογία. Οι τέσσερις υποκλίμακες του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκαν και σε άλλες έρευνες (Digelidis, Kotsaki & Papaioannou, 2005; Goulimaris, 2015; Mizios, Diggelidis, Goudas & Papaioannou, 2009; Papaioannou, Milosis, Kosmidou & Tsigilis, 2007). Ακόμη η υψηλή εσωτερική συνοχή των τεσσάρων υποκλιμάκων επιβεβαιώνει την αξιοπιστία της του ερωτηματολογίου. Έτσι εκπαιδευτικοί, ερευνητές και διοικητικά στελέχη εκπαιδευτών οργανισμών μπορούν να αξιοποιήσουν το συγκεκριμένο εργαλείο μέτρησης της παρακίνησης των φοιτητών.

Ο πρώτος σκοπός της έρευνας ήταν η διερεύνηση της παρακίνησης των φοιτητών. Οι παράγοντες που θεωρούνται ως οι πιο παρακινητικοί δηλαδή η αναγνωρίσιμη ρύθμιση και η εσωτερική παρακίνηση παρουσιάζουν υψηλούς μέσους όρους. Χαμηλή τιμή παρουσιάζει ο παράγοντας έλλειψη παρακίνησης και σε μεσαία επίπεδα κυμαίνεται η εξωτερική παρακίνηση. Το αποτέλεσμα αυτό δείχνει ότι οι φοιτητές συμφωνούν, ότι το μάθημα ήταν ευχάριστο, ενδιαφέρον, διασκεδαστικό, σημαντικό για τους ίδιους και ότι συμμετείχαν με προσωπική απόφαση. Φαίνεται ότι η αναγνωρίσιμη ρύθμιση, η εσωτερική παρακίνηση αποτελούν βασικούς παράγοντες παρακίνησης για τη μάθηση των φοιτητών. Ανάλογα αποτελέσματα έχουν παρουσιαστεί και σε έρευνες των Ntoumanis, (2001; 2002; 2005), Standage, Duda και Ntoumanis, (2005), όπου τα εσωτερικά κίνητρα και η αναγνωρίσιμη ρύθμιση συνδέονται με αποτελέσματα, όπως η ευχαρίστηση στο μάθημα και η πρόθεση για μελλοντική συμμετοχή, ενώ η εξωτερική ρύθμιση και η έλλειψη κινήτρων, με αποτελέσματα, όπως η έλλειψη ευχαρίστησης και τα αισθήματα πίεσης. Σύμφωνα με τη θεωρία του αυτό-καθορισμού συνολικά οι φοιτητές επιδεικνύουν ένα υψηλό επίπεδο αυτό-καθορισμού.

Ο δεύτερος σκοπός της έρευνας ήταν να διαπιστωθεί αν η παρακίνηση των φοιτητών διαφοροποιείται από την συμμετοχή τους σε δυο διαφορετικά προπτυχιακά εκπαιδευτικά προγράμματα για τον ελληνικό χορό. Από τα αποτελέσματα φαίνεται ότι οι φοιτητές του Ε.Α.Π. παρουσιάζουν υψηλότερη εσωτερική παρακίνηση και αναγνωρίσιμη ρύθμιση σε σχέση με τους φοιτητές του Δ.Π.Θ. Αντίστροφα αποτελέσματα παρουσιάζονται για την εξωτερική παρακίνηση ενώ δεν υπάρχει διαφορά για την έλλειψη παρακίνησης. Φαίνεται ότι η διαφορετική μεθοδολογία εκπαίδευσης, το διαφορετικό περιεχόμενο και ο «χαρακτήρας» των μαθημάτων καθώς και η διαφορά ηλικίας των φοιτητών των δυο πανεπιστημίων αποτελούν παράγοντες που διαφοροποιούν την παρακίνηση τους. Οι φοιτητές του Ε.Α.Π. παρακολουθούν μαθήματα με την εξ αποστάσεως μέθοδο εκπαίδευσης. Το περιεχόμενο και ο «χαρακτήρας» των μαθημάτων είναι καθαρά θεωρητικός και όχι

πρακτικός όπως συμβαίνει με τους φοιτητές του Δ.Π.Θ. Ακόμη η ηλικία τους είναι μεγαλύτερη σε σχέση με τους φοιτητές του Δ.Π.Θ. οι οποίοι πραγματοποιούν τις σπουδές τους αμέσως μετά το Λύκειο. Τα παραπάνω μπορούν να ερμηνεύσουν γιατί οι φοιτητές του Ε.Α.Π. εμφανίζονται σε σχέση με τους φοιτητές του Δ.Π.Θ., να έχουν ως βασικό στοιχείο της παρακίνησης τους την ευχαρίστηση, την ικανοποίηση, την αξία και την σημαντικότητα που αποδέχονται ότι έχει η συμμετοχή τους στο μάθημα. Από την άλλη πλευρά οι φοιτητές του Δ.Π.Θ. φαίνεται να παρακινούνται από εξωτερική επιβράβευση όπως για παράδειγμα η βαθμολογία.

Συμπερασματικά, τα αποτελέσματά της έρευνας κρίνονται θετικά για την χρήση του οργάνου μέτρησης της παρακίνησης φοιτητών στους χώρους των δυο εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Οι φοιτητές επιδεικνύουν ένα υψηλό επίπεδο αυτό-καθορισμού. Τα ευρήματα της μελέτης επιτρέπουν την καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας κινήτρων κατά τη συμμετοχή τους στο μάθημα. Περαιτέρω εξέταση άλλων παραγόντων όπως η ποιότητα σπουδών και η ικανοποίηση των φοιτητών που μπορούν να συσχετιστούν με την παρακίνηση, θεωρούνται αναγκαία.

Βιβλιογραφία

Anastasiadis, P., & Karvounis, L. (2010). Students' opinions in the postgraduate module EKP 65 "Open and Distance Education" for the role and the mission of the Tutor Counsellor in Hellenic Open University.(in Greek). *The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 6 (1 & 2), 79-91.

Bebetsos, E. & Goulimaris, D. (2014). Personal outcome and leadership as defining factors of satisfaction in the context of the course "Arts II: Overview of Greek music and dance" of the Hellenic Open University. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 15, 2, 1, 12-23.

Deci, E.L.,& Ryan,R. (1985). *Intrinsic motivation and self determination in human behavior*. New York:Plenum.

Deci, E.L.,& Ryan,R. (1991). A motivational approach to self integration in personality. In R.A. Dienstbier (Ed), *Nebraska Symposium on Motivation: Perspectives on motivation*,(pp.237-288). Lincoln: University of Nebraska.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The what and the why of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behaviour. *Psychological Inquiry*, 11, 227-268.

Deci, E., & Ryan, R. (2004). Overview of self-determination theory: An organismic dialectical perspective. In E. Deci, & R. Ryan (Eds), *Handbook of self-determination research* (pp. 3-33). Rochester N.Y.: The University of Rochester Press.

Digelidis, N., Kotsaki, Z. & Papaioannou, A. (2005). Differences between junior and senior high school students concerning instrisic – extrinsic motivation in the contextual level, goal orientations, motivational climate and perceived athletic ability in Greek athletic classes. (in Greek). *Inquiries in Sport & Physical Education*, 3 (1), 77 – 89.

Δογάνης, Γ. (1990). Η ψυχολογία στη φυσική αγωγή και τον αθλητισμό. Θεσσαλονίκι: Σάλτο.

Δήμας, Η., Τυροβολά Β. & Κουτσούμπα Μ. (2010). *Ελληνικός παραδοσιακός χορός. Θεωρήσεις για το λόγο, τη γραφή και τη διδασκαλία του*. Αθήνα

Goulimaris, D. (2015). The relation between distance education students' motivation and satisfaction. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 16, 2, 2, 13-27.

Goulimaris, D. (2011). Evolution Prospects and Postgraduate Studies in Greek Music and Dance. (in Greek). *Proceedings of 6th International Conference in Open & Distance Learning*, Loutraki, Greece.

Goulimaris, D., Koutsouba, M. & Giosos, Y. (2008). Organisation of a distance postgraduate dance programme and the participation of students specialising in dance. *Turkish Online Journal of Distance Education, 9 (3)*, 59-73.

Guay, F., Vallerand, R. J., & Blanchard, C. (2000). On the assessment of state intrinsic and extrinsic motivation: The situational motivation scale (SIMS). *Motivation and Emotion, 24*, 175–213.

Hagger, M. S., Chatzisarantis, N. L., Culverhouse, T., & Biddle, S. J. H. (2003). The process by which perceived autonomy support in physical education promotes leisure-time physical activity intentions and behavior. *Journal of Educational Psychology*, 95, 784-795.

Harrison, J.M., Blakemore, C.L., Buck, M.M. & Pellett, T.L. (1996). *Instructional Strategies for Secondary School Physical Education* (4th ed.). Dubuque, IA: Brown & Benchmark.

Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1982). *Educational administration: Theory, research, and practice*, 2nd edition. New York: Random House.

Iliadou, Ch., & Anastasiadis, P. (2010). Communication between tutors and students in D. E.: A case study of the Hellenic Open University. (in Greek). Open Education – *The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 6 (1 & 2), 29-45.

Κολοβελώνης, Α. & Δημητρίου, Ε. (2007). Η σχέση των κινήτρων μαθητών με το άγχος, την προσπάθεια, την ικανοποίηση και την ανία στο μάθημα της φυσικής αγωγής. *Πρακτικά του 3ου Forum για την Φυσική Αγωγή «Ηθική,Διαπολιτισμικότητα, Ίσες ευκαιρίες»*. Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδης.

Melita, E., Goulimaris, D., & Stoupakis, A. (2005). Studies in "Art's History in Europe" of the Hellenic Open University and the Evaluation of Students. (in Greek). *Proceedings of 3rd International Conference in Open & Distance Learning*, Patra, Greece.

Mizios, D., Diggelidis,N., Goudas, M. & Papaioannou, A. (2009). The effects of reciprocal and self–check teaching styles in intrinsic–extrinsic motivation and lesson satisfaction in physical education. (in Greek). *Inquiries in Sport & Physical Education*, 7 (3) 254 – 264.

Ntoumanis, N., (2005). A prospective study of participation in optional school physical education using a self determination theory frame work. *Journal of Educational Psychology*,3, 444-453.

Ntoumanis, N. (2002). Motivational clusters in a sample of british physical education classes. *Psychology of Sport and Exercise*, *3*, 177-194.

Ntoumanis, N. (2001). A self-determination approach to the understanding of motivation in physical education. *British Journal of Educational Psychology*, *71*, 225-242.

Papaioannou, A., Milosis, D., Kosmidou, E., & Tsigilis, N. (2007). Motivational climate and achievement goals at the situational level of generality. *Journal of Applied Sport Psychology*, 19, 38-66.

Παπαϊωάννου, Αθ., Θεοδωράκης, Γ. & Γούδας, Μ. (2003). *Για μια καλύτερη φυσική αγωγή*. Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδη.

Robbins, St. P. (1998). *Organisational Behaviour: Concepts, Controversies and Applications*. NJ: Prentice Hall.

Ryan,R.M., (1982).Control and information in the intrapersonal sphere: An extension of cognitive evaluation theory. *Journal of Personality and Social Psychology*,13, 450-460.

Σερμπέζης, Β. (1995). *Συγκριτική μελέτη μεθόδων διδασκαλίας του ελληνικού παραδοσιακού χορού σε παιδιά ηλικίας 9-11 ετών*. Διδακτορική Διατριβή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Ελλάδα.

Standage, M., Duda, J. L, & Ntoumanis, N. (2005). A test of self-determination theory in school physical education. *British Journal of Educational Psychology*, *75*, 411-433.